

K uporabi §-a 522. kaz. zak., posebej glede igre „mauscheln“.

Marsikrat je kazenskemu sodniku soditi o igrah, kaznivih po §-u 522. kaz. zak., med katerimi se pogostoma nahaja nemški imenovana igra „mauscheln“. Kolikor mi je iz sodne prakse znano, obsojajo vseskozi kazenski sodniki take igralce po §-u 522. kaz. zak. Ta praksa se mi ne zdi zakonita, kakor bom skušal v nastopnih vrsticah dokazati.

Pred vsem se mi pa zdi potrebno povedati, zakaj se zanimam za imenovano igro; porekel bi kdo, da pišem nekako pro domo.

Povod temu članku so mi nasledki obsodbe po §-u 522. kaz. zak. Da ne omenjam drugih, navajam le eden praktičen slučaj, v katerem je politična oblast vzela gostilničarju pravico do gostilnice, ker se je v njegovi gostilnici igrala igra „mauscheln“. Stvar je toraj vredna pomisleka, da se ne dogaja krivica.

Kazenski zakon prepoveduje v §-u 522.: „igranje vsakatero slepe ali take igre, ki zavisi od same sreče, kakor tudi vseh tistih iger, katere so s posebnimi predpisi po imenu prepovedane“.

Da bi bila igra „mauscheln“ posebej prepovedana, pisatelju ni znano; s §-om 522. kaz. zak. taka prepoved ne bi bila v soglasji.

Preostaje toraj razmotrivanje prašanja, če je ta igra taka, „ki zavisi od same sreče“.

Zakonodavec hoče brezdvomno zaprečiti take igre, pri katerih igralcu ni mogoče proračuniti, koliko bo izgubil v igri.

Če toraj dokažemo, da je pri igri „mauscheln“ igralcu mogoč tak proračun, smemo trditi, da ta igra ni taka, „ki zavisi od same sreče“.

Vzemimo primerljaj; natančneje razlaganje načina igre „mauscheln“ opustimo. Navajamo le, da se po štiri kvarte razdelé med igralce, jedna se pa pokaže kot atut. — Razdelitelj kvart vplača vselej v „banko“ 4, 8, 20 ali pa še več novcev ali pa tudi goldinarjev. „Igralec“ mora dobiti najmanj 2 zaseka (štiha), ináče mu je plačati dvakrat toliko v „banko“, kakor je „stalo“; „pomagač“ pa mora napraviti vsaj jeden zasek, ináče mu je plačati toliko v „banko“, kolikor je bilo prej v njej. Primoran ni nobeden igralec, da bi moral „igrati“ ali pa „pomagati“.

Čvetero igralcev se vsede k igri „za 4 novce“, to je razdelitelj kvart ima vplačati v „banko“ 4 novce; rečejo si, da hočejo igrati 100 iger, tako, da pride na vsakega igralca 25krat dolžnost, da kvarte razdeli in vplača 4 novce.

Jednemu izmed igralcev je pa v prvi vrsti le za kratek čas; rad igra, pa noče izgube imeti črez 1 gld. Mu je li mogoče 100 iger soigrati, ne da bi imel morebiti izgube nad 1 gld.? Odgovarjamo da! Še 1 gld. izgube ne bo imel!

Igralcu se je le treba strogo načela držati, da ne bo nikdar „igral“ ali pa „pomagal“, če nima popolnoma zagotovljenih vsaj dveh, oziroma jednega zaseka. Največja „smola“, ki bi se zamogla temu varčnemu igralcu pripetiti, bi bila, da od vseh 100 iger nobene ne bi „igral“ in pri nobeni ne bi „pomagal“. — V tem slučaju bi imel ravno 1 gld. izgube; 25krat bi namreč kvarte razdelil in vsakokrat vplačal 4 novce. Ker pa ga tako huda „smola“ skoro gotovo ne bo zadela, ne bo izguba dosegla 1 gld.

Vzemimo pa še skrajni slučaj: Vseh čvetero igralcev je tako varčnih, kakor preje omenjeni igralec in vsi imajo enako hudo „smolo“, tako, da nobeden ni mogel „igrati“ ter tudi ne „pomagati“. V tem slučaju so vplačali vsak 1 gld. v „banko“, vsi torej 4 gld. Ker so si rekli, da hočejo samo 100 iger igrati, bodo si te 4 gld. razdelili, vsak dobi svojo stavo nazaj, in izgube nima nobeden.

Predstoječi primerljaji kažejo, da je igralcu igre „mauscheln“ mogoče natanko proračuniti, koliko bo k večjemu izgube. Je-li tak proračun tudi pri drugih igrah mogoč?

Primerjajmo obče znano igro „tarok“. Igralci si rečejo, da hočejo igrati 100 iger. Bi-li zamogel eden izmed igralcev pri sebi

misliti in doseči, da bi zaigral n. pr. le 1, 2, 3 gld. i. t. d.? Ne, in če bi se tudi posebno „nizko“ igralo in bi dotičnik bil najboljši igralec! Če ne dobiva „dobrih“ kvart, bo izgubival in sicer toliko, da mu nikakor ne bo moči vedeti ali proračuniti, kolika bo konečna izguba, ko bode vseh 100 iger konec!

Enako je tudi pri mnogih drugih igrah, katere se ne všteto vajo med „hazardne“.

Sicer pa tudi način igranja igre „mauscheln“ ni tak, da bi se zamoglo reči, da uspeh „zavisi“ od same sreče“. Vsak, kateremu je ta igra znana, bo pritrdil, da je baš pri tej igri mnogo ležeče na igralcu. Previdnega igralca bo težko ali celo ne doletela kaka posebna škoda. Lahkomiselni igralec pa seveda pride pri tej kakor tudi pri drugih igrah s časom na izgubo.

Ponavljam: Igre „mauscheln“ ni šteti k „hazardnim“, ker si vsak igralec že v začetku igre lahko proračuni, kolika bo njegova izguba v najslabšem slučaju, in ker tudi način igre ni tak, da bi se zamoglo reči, da njen uspeh „zavisi od same sreče“.

K—l.

Beležništvo na Francoskem.

Studija odvetnika dr. Vlad. Pappafave.

(Konec.)

Drugi ukaz (z dne 2. februarija 1890) določuje pravila glede odnošajev med beležnikom in depositno blagajnico, namreč 1.) o vplačilih v blagajnico, 2.) o povračilih vplačil iz blagajnice in 3.) o tekočem računu beležnika pri blagajnici.

1.) Vplačilo vrši se (kakor se je preje omenilo) v Parizu pri glavni blagajnici (caisse générale), in v pojedinih okrajih pri glavni blagajnici onega kraja, na katerem se nahaja ravno bivališče beležnikovo. Vsako vplačilo mora biti prevedeno s poročilom polagatelja, v katerem mora biti naznačen izvor vplačila; predsednik blagajnice odpošlje to poročilo disciplinarni komori, med tem ko izdaja blagajnica se svoje strani polagajočemu beležniku potrdilo za položeno svoto.

2.) Povračilo vplačil vrši se vsled predidoče rekvizijske prošnje, katera mora biti dostavljena blagajnici najmanj